

487451

CIZMARIA PANTOFĂRIA

Cizmadia és cipészipar% Derfischismen u. Schuhmacher

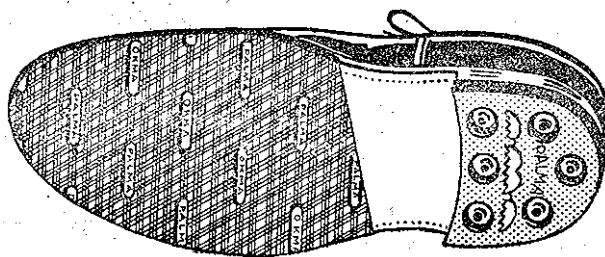
TĂLPUIREA GHETELOR

cu o durată nelimitată

PALMA OKMA

CRUPON DE GUMĂ

Avantagiile acestei invențiuni epocale cu totul nouă sunt: mer-
sul este mai sigur, mai plăcut,
mai elastic, apără contra frigu-
lui, umezeli, alunecării, răcelei
și oboselei.

Produs al Industriei Naționale

Cereți dela comerciantul Dv. numai

PALMA OKMA

talpa durabilă

MODA

Culorile de ghetete la modă sunt cele sure și galbene. Cele galbene (maro) se combină de obicei cu alb în special pentru costumele umbrite cu culori arămii.

În cercurile de branșe se crede, că la modă a fi din nou și culoarea albă-neagră.

Pentru ghetetele barbătești s'au adus ncui modele cu umbriri în special galbene.

În America au pornit modelele **Lamballe**, cari s'au lansat foarte intensiv.

Între modele sunt și ghetete cu șerete pentru dame „Lamballe”, cari promit să fie de lungă durată.

Comisia de modă din Germania, a stabilit următoarea modă pe începutul anului curent: la ghetete de dame pentru înainte de masă: semirotunde, lungărețe, cu tocuri engleze de 2½ cm. ori tocuri de Cuba; cam de 4 cm. Pentru seara sunt la modă ghetetele crepe de chine, ori culorite.

Modele sunt: pumps, spangene tăiate în sandalete.

Pentru bărbați: boxcalf chevreaux și lack. Modele solide cu obișnuitele trăsături.

A DIVAT

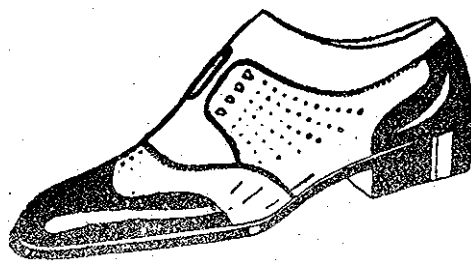
A divatos cipőszínek: alkonyati szürke és napbarnított. A napbarnaszint rendszerint fehérrel kombinálják. Ez a cipő különösen a rézvörös árnyalatu ruhához áll jól. Szakkörökben remélik, hogy ezeken kívül a fehér-fekete szín ismét divatba jön. Férficipők részére külön szinkártya jött ki, amely főleg barna árnyalatu színeket tartalmaz. **Amerikából indult ki a Lamballe-Modell**, amely máris igen elterjedt. Modelljeink között hozzuk a Lamballe-féle női fűzős cipőt, amely praktikus és hosszú életűnek ígérkezik. Erős lábu nőknek legalkalmassabb. A német divatbizottság ez év elején megtartott gyűlésén, a következőket állapították meg: női cipőben délelőttre félgömbölyű, nyulánk formában. Sarok angol két és fél cm. vagy pedig Kuba sarok kb. 4 cm. Estére divatosak a crepe de chine cipők, vagy színes bőrök. A modell: pumps, spangnis szandalett vágásban. Férfidivat boxcalf, chevreaux, lack. Modell: szolid, megszokott vonalak. Gyermekcipőben széles spangnis. Bakfiscipők spangnis és fűzős, sima fazon, egyszerű kombinációkkal.

A lapunkban megjelent modellek rajzait — fölkérésre, díjtalanul elküldjük előfizetőinknek.

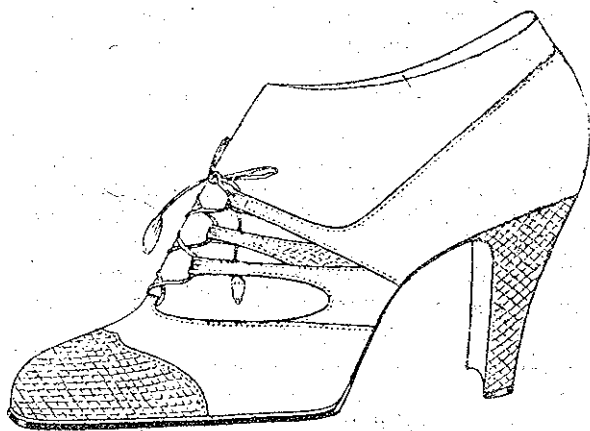
DIE MODE

Die neue Farben sind: Daemmergrau und Sonnenbraun. Daemmergrau ist eine neutrale graue Farbe, welche mit Marienblau, Sonnenbraun wieder mit weiss kombiniert wird. Diese letzte Farbe passt zu kupferroten Kleidern gut. Ausserdem hofft man auf den Weiterbestand der Schwarz-Weiss-Mode. Für Herrenschuhe ist die braune Farbe vorherrschend. **Aus Amerika stammt das Lamballe-Modell**, ein typischer Bindeschuh, ohne Vorderblatfutter, mit durchgelochtem Vorderblatt. Der Schuh wird besonders gerne von Damen mit staerkeren Füessen bevorzugt. Gemaess Tagung des deutschen Mode-Ausschusses für das Frühjahr 1933 wurde festgestellt: für Damenschuhen, vormittag, halbrund, etwas schlank, englischer Absatz, Schnürschuhe, Spangenschuhe, Pumps mit Strassenschuh-Charakter. Für den Abend: crepe de chine, camcalf, schwarz, Silber und Goldleder. Für Herren: Boxcalf, Chevreaux, Lack. Modell: solid, bekannte Kombinationen. Kinderschuhe: breit und halbrund mit englischem Absatz.

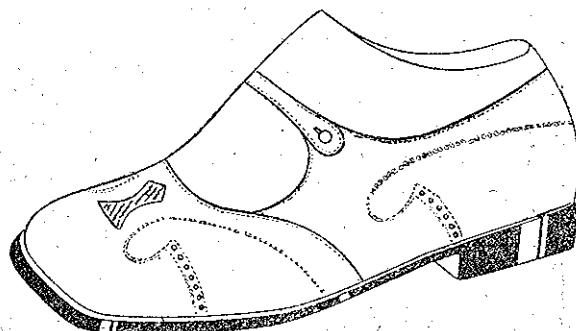
Von den, in unserem Blatte erschienenen Modellen senden wir auf Wunsch, unseren Abonnenten, kostenlos Schnittzeichnungen.

Model american

Model Lamballe

Model german

CIZMĂRIA ȘI PANTOFĂRIA

Cizmadia és cipészipar / Der Tschismen u. Schuhmacher

Organ al meseriașilor cizmari, pantofari, papucari și al meseriașilor de băcani și pielărie || A esizmadia, cipész, bakkancs, papucs-készítők, általában a bőrfeldolgozó kisiparos szaklapja
 Fachblatt der Tschismen und Schuhmacher, des Bakkantschen und Pantoffel-Verfertiger und überhaupt des Kleingewerbes der Lederbearbeitung

Apare: lunar
 Megjelenik havonta egyszer
 Erscheint einmal monatlich

Inserate după tarif
 Hirdetés megegyezés szerint

Redacția și administrația
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Redaction u. Administration

Strada Andrei Muresanu II.
 (volt Atilla u.)

Abonament:
 Abonament: — Előfizetés:
 1 an — 1 évre . . . Lei 240
 1/2 an — 1/2 évre . . . Lei 120
 für ein 1 Jahr . . . Lei 240
 für ein 1/2 Jahr . . . Lei 120

Salvarea pantofăritului

Bata: Am progresat pentru-că îmi asiguram dinante debu-seurile.

—Un pantofar ne anunță că am avut o idee foarte practică atuncea, când editând „Cizmăria și Pantofăria“, am căutat să aducem într-o tabără pe toți pantofarii și cizmarii. Tot așa ne aprobă și editarea revistei în trei limbi, având în vedere, că branșa comună ne creiază o soarte comună.

Este indiscutabil, că branșa noastră trece prin grele timpuri, cari ne periclitează meseria, și industria, ca existența tuturor reprezentanților branșei. Doar pentru grelele timpuri nu am primit și nici nu am moștenit directive și nici experiențele nu ne vor clarifica situația, pentru-că în prezent totul este nou, iar pantofarii nu se pot acomoda după nouile norme pe azi-măine.

Lupta invizibilă, întreprinsă de marea industrie, cu toate aceste ajunge la suprafață.

Apărarea, sau char victoria, și-o poate realiza mica industrie numai recunoscându-și forțele și individual, pentru-că cu aceste forțe, în special, dacă și-le mai intensifică, branșe poate să înfrunte atacurile adversarilor.

Mai lămurit: marea industrie cu imensele capitaluri, de cari dispune, evident, reprezintă o puternică forță, față de care micii industriași apar neputincioși în actualele împrejurări. Dar privind problema obiectivi, constatăm, că marea industrie este nevoită să-și ia asupra sa sarcini, cari sunt în detrimentul ei. Doar marile capitaluri concentrate sunt mente să acopere și marile lefuri pe cari le incasează directorii generali, directorii administrativi, subdirectorii, șefii de

secții și procuriștii, spese, pe cari micii industriași nu sunt nevoiți să le suporte.

Făcând o comparație între cele două forțe, constatăm, că mica industrie dispune de forța necesară regenerării sale.

Cu alte cuvinte, forța marilor întreprinderi este capitalul concentrat, deci un capital mort, pe când forța micilor întreprinderi o reprezintă puterea vie, energia și mintea concentrate, ca o forță trainică.

De ce avem nevoie deci ca să salvăm mica industrie? Înainte de a răspunde și înainte de a ne cugeta la viitorul nostru, mai întâi să căutăm să ne remediem cele mai urgente doleanțe. Și cum am putea să ne salvăm din actuală situație?

Toată lumea știe, că nu prin plângeri nici prin înșirarea doleanțelor sau prin ponegrirea marilor întreprinderi, ci prin concentrare.

Cuvântul de concentrare sau organizare, în ultimul timp a devenit cam prea vulgar. Dar numai pentru-că nu s'au găsit oameni, cari să inițieze și să realizeze organizarea dorită. Eventual se vor găsi și oameni, cari ne vor veni să ne spună cu înțelepciune lor, că nu avem banii necesari pentru organizare. Dar nu este nevoie să ne concentrăm mari capitaluri. Să se asocieze câte 5—10—15 meseriași, dintre cari parte să lucreze iar alta să studieze activitatea marilor întreprinderi, ca să se perfecționeze mereu, ținând cont de mersul progresului.

Marea industrie are nevoie special de propagandă cu ramificații estinse, fecând și publicații pentru ca să-și lanseze produsele. Cine nu vede marile reclame cu ghete uriase prin dife-

ritele orașe, reclame lansate de fabricile indigene cu mari sacrificii și cu serii întregi de voiajori trimiși să plaseze produse?

De ce să stea micii industriași cu mâinile înercisate, ca să le cadă, în gură puți fripti. Azi nu-i rușine să-ți cauți lucru.

Grupările, cari au organe de aprovizionare conduse de specialiști rutinași și sunt în stare

să producă mărfuri mai bune și mai ieftine, decât marile întreprinderi, aceia sunt în stare să-și asigure bazele necesare viitorului fericit. Această s'o înțeleagă odată colegii nostri și s'o aibă în vedere.

De astfel în numărul viitor vom reveni cu amănunte, publicând și planul de organizare pentru orientarea cititorilor.

Hogyan menthetjük meg a cipész kisipart?

Egy cipész kisiparos véleménye

Bata: Előmenetelem titka, hogy az áru elhelyezéséről előre gondoskodom.

Szerencsés és a mai súlyos időknek megfelelő gondolat volt a Cizmăria și Pantofăria szerkesztőségétől, hogy egybekapcsolta a csizmadia és cipészipart és legalább a szaklapban harmóniát teremtett közöttük. A háromnyelvűséget is helyesnek tartom, mert én is azon a véleményen vagyok, hogy a közös szakma közös sorsot teremt.

Tagadhatatlan, hogy szakmánk nehéz napokat él át, és ez az átmenet a kézműparról a technikai nagyiparra, nehéz helyzetbe juttatja iparos szaktársainkat. Mert hiszen a mai időkre nem kaptunk irányító és átörökölt utmutatásokat, a tapasztalatok értékesítése nem fog itt tiszta helyzetet teremteni, mert ma minden új és cipésziparosságunk nem tud máról holnapra alkalmazkodni. Az a láthatatlan harc, amelyet a nagyipar, előretörésében természetesen a kisipar elnyomására folytat, mégis csak fölszínre kerül. A védelmet, sőt biztot győzelmet csak az jelentheti, ha a kisipar egyénileg is tudatára ébred annak az erőnek, amelyet birtokol és amely erővel — ha növeli — sikeresen fölveheti a küzdelmet elnyomójával szemben. Világosabban kifejezve ezt úgy mondom, hogy a nagyipar, összpontosított tőkéje révén valóban képvisel egy hatalmat, amellyel szemben a kisipar látszólag hátrányban van, jobban szemügyre véve a dolgokat azonban a tények azt mutatják, hogy a nagyipar olyan terheket kell magára vállaljon, amelyek számára határozott hátrányt jelentenek.

Mert a nagyiparban összpontosított tőkét a vezérigazgató, igazgató, cégjegyző és számos hivatalnok fizetése terheli, míg a kisipar mindezeketől a terhektől mentes. A számtan egyszerű tétele szerint tehát, ha összegezzük azokat az erőket, amiket a kisipar egyénileg képvisel, végeredményben fölfedezzük a kisiparosságnak azt az erejét és hatalmát, amely regenerálódásának, újjászülésének alapját adhatja. Más szavakkal úgy fejezném ki ezt a gondolatot, hogy a nagyvállalatnál a tőkét a holt anyag, vagyis az összpontosított pénz képviseli, míg a tömörült kisiparosságnál eleven erő, emberi energia, ész és szív jelenti a tőkét.

Mi a teendők tehát, hogy kisiparosságot megmentsük? Mielőtt erre a kérdésre feleletet keresnénk, mielőtt a jövőnk biztosítására gondolhatnánk, a jelen nyomasztó terhei várnak gyors

könnyítésre. Hogyan változtassuk meg mai nyomorúságos helyzetünket? Minden szaktársunk előtt világos, hogy nem a siránkozás, nem a bajoknak felsorolása, sem a nagyvállalatok szidalmazása hozza a könnyítést, hanem csakis a tömörülés. Ennek a szónak az utóbbi időben frázis-ize lett, de csakis azért, mert nem akadtak vezető emberek, akik a tömörülést nem csak szavakban, hanem tettekben is keresztülvitték volna. Tudom, sokan lesznek a szaktársak között olyanok, akik erre azzal a vargaokoskodással fognak válaszolni, hogy a tömörüléshez is pénz kell, tőke, ami ma sokkal nagyobb mértékben hiányzik, mint valaha. Az aggodalmakat elosztatom máris, mert elgondoláson magva az, hogy a tömörülés elsősorban kis csoportokban történjék, 5—15 ember fogjon össze, ennek egyik része üljön és dolgozzon, másik része pedig járjon állandóan munkaszerző uton, ezek figyeljék a nagyvállalatok munkáját, igyekezzenek munkájukat mindig tökéletesebbé tenni és tartsanak lépést a kor követelményeivel.

A nagyipar erre a célra külön munkaerőket tart, messze elnyuló propagandát fejt ki, levelezik, a vevők figyelmét újsághirdetések útján hívja föl gyártmányaira. Ki nem látta a nagyvárosok impozáns reklámozslópaian azt a meg-nagyobbított cipőt, amely által egy belföldi gyár — költséget nem kímélve — vevőkörét akarja bővíteni. Az utazók egész raja indul ki, mind egy cél érdekében: munkát szerezni.

Miért üljön hát a kisiparos és várja, amíg a sült galamb a szájába repül? Nincs szégyen a munkát csak úgy szerzünk ma, ha utánajárunk, hogy rendeléseket kapjunk. Az a csoport, amely anyagbeszerzési szövetkezettel rendelkezik, amelynek agilis és szakképzett munkaerői egymásért dolgoznak, amely tehát ilymódon képes jó árut gyártani olcsón, olcsóbban, mint a nagyvállalkozó, — az megveti alapját a biztosabb jövőnek, a kitisztultabb és boldogabb életnek. Ezt értsék meg iparos-szaktársaim és ezt vitassák meg. A lap legközelebbi számában pedig tervemnek keresztülvitelét fogom leközoelni.

JÓ TANÁCS A NÁTHA ÉS HÜLÉS ELLEN.
A németországi lapokban Dr. MANNHEIM igen olcsó és hasznos tanáccsal látja el a szaktársakat. Nátha és hülés ellen legjobb, ha egy csésze langyos tejbe 1 csepp jódtinktúrát teszünk és azt egyszerre kiisszuk. Ezt 2—3 napon át ismételhetjük és a hatás elmaradhatatlan.

Szaktársak, szövetkezzünk!

Irta:

**DÁNER
LAJOS,**

az Erdély és
Bánát Láb-
belikészítők
Szövetségé-
nek elnöke

nagyobb része szövetkezetekben tömörül. A szövetkezet, mint egység, utját állja a mindjobban vakmerősködő uzsorának és a lehető legkedvezményesebb áruhoz juttatja a kisvagyonu, máról-holnapra élő embereket. Mert Iparostestvéreink! A szövetkezeti eszme oly szociális gondolat, amely mint egyetlen út mutatkozik a jövő terén. A szövetkezeti eszme ma már mindenfelé előretör és nekünk ezt nem szabad tétlenül nézni.

A mi sorsunk, a kisiparosé, a munkásé, nem a politikáé, mert nekünk célunk csak az lehet, hogy mindennapi kenyerünket biztosítsuk. A Ma szava azt követeli, hogy minden energiánkat beállítsuk ennek a célnak érdekében. Mozgósítanunk kell! Évtizedek kellettek ahhoz, hogy emberek megértsék, hogy egymással egymásért dolgozzanak, de ma már ott tartunk, hogy ezt nem csak szívvel, de aggyal is föl kell fogjunk, mert az idők folyama mindenütt mint fékétvesztett ár pusztít és csak ez a terület az, amelyet sohasem fog elönteni.

Szaktársak! Egyesüljünk!

Minél nagyobb a világ gazdasági válsága, annál több lehetősége van a szövetkezeti életnek. Mi, a kisiparosok csak úgy tudjuk létünket biztosítani, ha szövetkezeti alapon szervekedünk: nagyban vásárolunk, nagyban termelünk és árunkat kereskedelmileg hozzuk forgalomba.

Körülbelül száz éve annak, hogy a szövetkezés eszméje tért kezdett hódítani, de a mélyebben fekvő rétegek csak az utóbbi időkben eszméltek föl. Ma már nincsen olyan világgrész, ahol a kulturális élet szövetkezet nélkül elképzelhető lenne, mert a társadalom szocialisztikus fejlődése ezt parancsolólag követeli.

A polgári társadalom leszegényedett és a mai idők minden önértékes munkása gondolkodóba kell essen. Mi, lábbelikészítő iparosok nem nézhetjük tétlenül, hogy a gyáripáron folyton nagyobb teret hódítson és bennünket a végpusztulásnak tegyen ki. Össze kell fogjunk és saját érdekünkben mindent el kell kövessünk. Tény az, hogy a mai gazdasági helyzetünk nagyon zilált, de ha most nem cselekszünk, akkor jövőnk még rosszabb lehet. Segítséget nem várhatunk, önmagunkra vagyunk utalva és egyetlen mentővárunk csak az lehet, ha összefogunk és vagyunk roncsain bár, de életrekeltjük a szövetkezeteket, minden ipari gócpontban. A kapitalista rendszer átfogó karjaiból ki kell szabadítanunk iparosságunkat, mert ha ezt nem tesszük, akkor csak a megérdemelt kimulás vár ránk.

Kicsinyesek, bizalmatlanok vagyunk egymással szemben és éppen ez az a válaszfal, amelyet el kell távolítanunk. Bátran mondhatjuk, hogy ez ma már világeszme, mert földünknek

A szövetkezés eszméje

őseredeti. Papiuszlapok bizonyítanak emellett, hogy már az ókor elején történtek kísérletek a szövetkezésre, sőt az akkori időkhöz arányítva léteztek is szövetkezetek. A rómaiak egyik nagy királya, Numa Pompilius kollégiumot is alapított nyolc iparágnak, közöttük a cipészeknek. Julius Caesar idejében azonban már voltak felsőbb érdekek, amelyek megsemmisítették a kialakult szövetkezetet. A cipésszövetkezetek fegyveres hatalommal is bírtak és egyes országok politikájára gyakran erős befolyással voltak. A szövetkezetek vezetői minden évben változtak és a leköszönt vezetők számot kellett adjanak működésükről. A cipésszövetkezet Rómában saját fürdővel és sporthellyel bírt, ahol az ifjuság nevelésére fordítottak különös gondot. Később, a germánok özönlése idején történelmi példát is statuáltak arra, hogy az összetartás ereje mily nagy. A mai Ragusa fontos erődítmény volt és a nomád germánoknak ellenállott. Benn a várban a polgárok védték magukat hősiességgel és már-már úgy látszott, hogy minden hiába és el voltak szánva a legrosszabbra. A vidék történelme megemlékezik arról, hogy éppen a cipésziparosság mentette meg a várat a következő igen szellemes módon. Az összes szövetkezetek vezetői ugyanis haditanácsra gyűltek és az eshetőségeket mérlegelték.

(Folytatása jövő számunkban.)

**Véleménye mindig érdekkel bennünket.
Közölje velünk.**

Adevăruri folositoare

Mastru Ciobotaru de 20 de ani acuma a plecat primaară cu trenul, venind la Cluj, ca să cumpere box Sagal produs de Schlosser. In tren bătrânul ciobotar Cioban, care-i ședea în față, crezându-l cam chinuit de boală și văzându-i mâinile crispate, l-a întrebat, că ce are de-și ține mâinile crispate? Măsură de ghetе — îi răspunde Ciobotaru — pentru un client.

*

Un comerciant de ghetе a căutat să se ajutore foarte spiritual, hotărând să-și vândă cu orice chip cele 12 perechi de ghetе vechi, ce i-au rămas în prăvălie din stocurile trecute din modă. Astfel a făcut patru pachete din câte trei perechi de ghetе demodate și câte o pereche de ghetе confecționate de **Biriș**. Dar de facturat numai câte trei perechi a facturat, în speranță, că adresanții se vor folosi de ocazie și se vor grăbi să plătească două în loc de trei perechi. Dar s'a înșelat, pentru că clienții au restituit pachete cu cele trei perechi demodate, dar fără ghetetele **Biriș**.

Danila Ciucurescu acuzat de vrăjitorie, a fost achitat

In această lume lipsită de senzații, ca focul s'a lansat știrea, că ciobotarul Danilă Ciucurescu, a fost tradus în fața judecătii la cererea colegilor săi. Intre ciobotari au fost și unii, cari l-au acuzat pe Danila Ciucurescu că este vrăjitor, pentru că nu au putut înțelege, cum poate acest ciobotar să confecționeze cizme impermeabile, cari și după un jumătate de an de iarnă și umezeală, rămân tot atât de fine și bune, ca și cum ar fi nouă.

Danilă Ciucurescu înaintea judecătorilor a înfruntat toate șfidările, declarând sentențios: El bine, dar, să știe toată lumea, că eu ung cizmele cu untură impermeabilă de piele „Schmoll“ și să nu mai rămână secret: „Schmoll Pasta“ conservează mai bine pielea. nescu din București ani dearândul s'au înduș-

Secret furat. Familiile Mihalescu și Aleamănit. Ambele familii au fost de pantofari. Dar pe când Mihalescu producea încălțăminte frumoase și excelente, că-i veneau comenzi chiar și din orientul turcesc și occidentul spaniol, Alimanescu făcea tot posibilul, ca să poată ținea pas cu enorma concurență ce l-se făcea. Dar toate sforțările i-au rămas zadarnice, până când i-a trecut o idee prin minte. Un băiat ca necunoscut i-s'a oferit să lucreze la Mihalescu și în scurt timp, fericit a început să-i istoriească tatălui său, că aflat secretul concurentului. Si anume, confecționează încălțămintele pe calapoade **Ludovic** și din acest motiv se fericește. Aceste calapoade le fabrică **Ludovic Stiaszny**, București V. Str. Gen. Poetaș No. 2.

Nu este secret însă înaintea nimănu, că

cele mai bune pile de lemn sunt „Băg“, cari se vând în toate magazinele.

Alegeri în Congo. Din Kongo african ne anunță corespondentul următoarele: Tribul Bim-Bam-Bo de aicea de trei zile a avut de înfruntat cel mai vehemente lupte de partid, cu ocazia alegerii noului șef de trib. Discuțiile au deviat atât de mult, încât partizanii, uitându-și buna-creștere și moravurile de bunăcuvință au adus din junglă cele mai pocite maimuțe și au scris pe spinarea inocentelor animale cele mai triviale cuvinte la adresa contracandidatului. In împrejurimi nu mai exista arbore, în a cărui scoarță să nu le fie imprimată lozinca. Toate aceste au continuat până astăzi, când candidații, după vechiul obicei s'au prezentat în fața poporului ca să-și arate tot ce au mai frumos în avuția și calitățile lor. Astfel a ajuns șef de trib renumitul Hen-Dri-Ko. Acesta n'a adus cu el mii de bogății și nici n'a ținut discursuri de preamărire, ci a trecut prim fața tribului ca un semi-zeu: ușor și sprinten, stărnind admirația tuturor. In fine admirația a trecut în extaz, cerându-se, ca să se lămurească de ce-i candidatul atât de ușor la pas, ca și gazela și majestos la trup, ca și leul. Hen-Dri-Ko n'a răspuns nimic la întrebările curioase, ci a ridicat o pereche de ghetе, arătând poporului tocurile și talpa acestor ghetе, pe care era imprimate „Palma“ și „Palma-Okma“.

Egy tapasztalt cipész tanácsa

Erzékeny lábfeleletek. A becsületes cipész törekszik vevőjét minden tekintetben kielégíteni, sőt siet őt személyes tanácsokkal is ellátni. Előfordul, hogy a megrendelő máris szorongva várja az új cipőt, direkte fél attól, mert neki olyan gyöngö lábfelelete van, hogy még a pontosan lábára mért cipőnél is hetekig eltart, míg a cipő „beletörik“. Volt egy időben három olyan vevőm, akiket munkám kielégített ugyan teljes mértékben, de mert sokat kellett járkálnanak, állandóan panaszkodtak, hogy már délfelé úgy nyomja a harisnya a lábukat, hogy kénytelenek folyton meg-megállani. Egyik ezek közül szenvedélyes vadász volt, de a durva vadászcipőhöz tartozó gyapjuharisnyát semmiképp nem tudta viselni. Kötelességemnek tartottam ebben a tekintetben megfigyeléseket tenni és röviddel rá eredményként azt a tanácsot adtam, hogy viseljen két pár harisnyát és pedig közvetlen a lábón vékony zoknit. **de kifordítva.** azon felül pedig szükség szerint gyapju, vagy műselyem harisnyát. Az előző jobb években jómagam is gyakran mentem hétvégi kirándulásokra és ezt a megfigyelésemet sok sikerrel érvényesíthettem.

Bódi mester tanácsolja:

Hirdessen a CIZMARIA si PANTOFARIA-ba!

A forgalmi adó törvénye

A forgalmiadó törvénye, mint miniszteri intézkedés, a nehéz viszonyok között élő falusi és városi kis- és középipart meg akarta könnyíteni, előnyben akarta részesíteni a gyáripar konkurenciájával szemben. Kisiparosnak számít az, aki 10 munkásnál többet nem foglalkoztat és akinek villanyerőre berendezett műhelyében a gépek nem képviselnek öt lóerőnél többet. Kisiparosnak számít továbbá, tehát a forgalmiadó alól mentesítve van az, akinek évi jövedelme, municípiumban (mint Cluj) 60.000 leinél, másutt pedig 40.000 leinél nem több. Az intézkedésnek megvan ugyan kissé másoldalu hatása is, mert nem esik a forgalmiadó-mentesség alá az az iparos, aki házhoz ad ki munkát. Ez az iparos nemcsak forgalmiadót kell fizessen, hanem 100 lein felüli összegeket köteles számlázni és a számlát bélyeggel ellátni. Vezérmotívuma az intézkedésnek az is, hogy mindazok, akik nem termelnek, tehát szobafestők, kőművesek, pallérok, stb. nem fizetnek forgalmiadót.

Mintán a törvényt eredeti szövegében helyszüke miatt itt nem hozhatjuk, készséggel rendelkezésére állunk előfizetőinknek és ezirányban hozzánk intézett kérdéseket jogilag és szakyszerűen válaszolunk meg.

RENDSZER A MUNKÁBAN

Rosszul teszi az a szaktárs, aki folyton tanácsokkal látja el a többieket, mert feleletül mindig csak azt kapja: nem tanácsok kellenek nekünk, hanem munka és kereset. Már pedig rossz gazda lenne az, aki egy egész kosár almát dobna el, csak azért, mert felül romlottak vannak. Bizony a jótanács gyakran segített mindannyiunkon. Az emberben megszületnek gondolatok, de ha munkájában nincsen rendszer, akkor még a legjobb ideát sem fogja megvalósítani. Haladni akar az új időkkel, de mert agya nem szokott a rendszerhez, elmaradozik és kidől. Egészen más jövő vár arra, aki lépésről-lépésre halad, cselekedeteinek egyik láncszeme a másikba fűződik és bármilyen kis munkája is szisztemát árul el. Ez az ember életképes! Rendszert a munkában, szaktársak!

Cipészek! Gyakran látjuk, hogy egyes szakértársaink hírnevet szereztek maguknak azáltal, hogy csinos, praktikus és szép cipőket új formában hoznak ki. Nem esett-e gondolkodóba Ön is, hogy miképp csinálják ezt? A kérdésre csak egy válasz adható: ezek az emberek lépést tartanak a kor követelményeivel, nem kimélnék kisebb kiadásokat, hanem a következő divatlapokból állítják elő készítményeiket: La Calzatura 160 lej. Schuhrevue 130 lej. La Chaussure 320 lej. Fogja föl tehát saját érdekét és rendeljen Ön is divatlapot a Cizmaria si Pantofaria könyvosztályánál, Str. A. Muresan 11. Cluj.

Lapunk sorsolási akcióját folytatjuk. Siessen tehát minden szaktárs a lapra előfizetni, hogy a sorsolásban résztvehessen. Az első számban közöltek kivül, szerkesztőségünk még igen értékes meglepetéseket tartogat.

Bodi mester pletykái és tanácsai

Csobán mester 20 év óta most ült ismét vonaton. Clujra utazott, hogy Schlosser-féle SAGAL boxot vásároljon. Szemben ül vele Koródi, a válaszuti, öreg varga. Nézi-nézi Csobán mestert és igen sajnálkozik rajta, mivelhogy az mereven előre tartja a két kezét. Kis idő múlva Csobán mester megszólal:

— Szaktárs, nyuljon a zsebembe és adja ki a csibukomat. — Az öreg varga készséggel segít a betegnek vélt mesteren és részvétellel kérdi:

— Ugyebár az orvoshoz utazik, mert merev a keze?

— Isten ments — kiált föl Csobán mester — passzent cipőt csinálók a kasznárnak és a mértéket tartom.

Szellemes módon akart magán segíteni az egyik helyi cipőkereskedő. Visszamaradt 12 pár bővli cipője és elhatározta, hogy ezeken mindenkép tud. Négy csomagot csinált és megcímezte azokat legjobb négy vevőjének. Minden csomagba három cipőt tett a bővli áruból és egy negyediket a tetszetős Jakner-féle cipőkből. Azonban nem négy cipőt, hanem csak hármat számlázott mindenütt, azzal a böles okoskodással, hogy a vevők szívesen fognak négy helyett hármat kifizetni. A fegyver azonban rosszul sült el. A vevők viszaküldték a csomagot és mindegyikben, a számla szerint három pár volt, a Jakner-féle pedig hiányzott.

Az ellopott titok, Bukarestben a Mihailescu és Alamanescu családok éveken át ellenségek voltak. Mindkét család cipőiparos volt, Mihailescu azonban oly szép és formás cipőket gyártott, hogy távol keletről jöttek kényes izlésű török nők és spanyol kreolszépségek Bukarestbe csak azért, hogy Mihailescutól cipőt vásároljanak. Alamanescu mindent elkövetett, hogy ezzel a konkurenciával lépést tarthasson, de próbálkozásai kárba veszttek. Ekkor mentőgondolata támadt. Egyik fia, mint ismeretlen, munkát kért Mihailescunál és rövid időre rá, boldogan a sikertől jelenthette apjának: „Mihailescu a cipőket Ludovic kaptafán készíti és ez a titok nyitja. Azt is tudom, hogy ezeket a kaptafákat Stiaszay Lajos, Bucuresti, V. Str. Gen. Poetas 2. gyártja.

Nem titok azonban senki előtt, hogy legjobbak a „Pap“ féle fareszelők, mert azok minden jobb üzletben kaphatók.

Dlul Luca Biriș, pantofar în Cluj, președintele secției pantofarilor din Corporația Industrială, i-a fost conferit de M. S. Regele Carol II. Meritul Comercial și Industrial cl. I. „Cizmăria și Pantofăria“ îl felicită pe dl Biriș în numele branșei pentru marea distincție ce a primit, ca un om, care a meritat această distincție. Sperăm, că dl Biriș va mai primi și alte surprize plăcute de sus. Asupra activității dlui Biriș de altfel vom reveni în numărul viitor.

Comercianții și industriasi din Satmar au avut o adunare de protestare contra politicilor deflaționiste, în sala Corporației Cizmarilor. La această adunare, în numele meseriașilor cizmari a vorbit dl. președinte Ludovic Gyüre, făcând o comparație caracteristică între timpurile conjuncturale de belșug și între acele de azi, și precizând, că în noianul datoriilor de acum am ajuns atuncea, când acceptăm împrumuturi cu dobânzi de 30—40%, ca să ne construim cetățile ce azi rând pe rând se dărâmă. Atuncea vedeam toate lucrurile prin prisma speranțelor și nu am contat la realitate, fiindcă nu știam să prețuim banul, care este necesar să fie tot atât de depreciațat, ca să ne putem achita datoriile. Adunarea a ovaționat cu entuziasm vorbele dlui Gyüre.

Instrucțiuni pentru prelucrarea cruponului de cauciuc „Palma-Okma“

Cruponul de cauciuc „Palma Okma“ este materialul nou de tălpuire. Acesta se întrebuințează atât la repararea ghetelor vechi, cât și la fabricarea ghetelor noi.

Executarea cu cruponul de cauciuc „Palma Okma“ nu are nevoie de instrucțiuni speciale, aceasta făcându-se exact ca și cu piele obișnuită. Cruponul se poate tintui cu ținte de lemn (nu atât de des ca pielea) și se poate și lipi.

Lipirea să se întrebuințeze mai cu seamă la ghetele noi și anume în modul următor:

Pe ramă se coase o talpă „Palma Okma“ de 2 m/m grosime, după aceea se lipsește pe deasupra o talpă „Palma Okma“ în grosimea dorită. Înainte de lipire trebuie înăsprite atât talpa de pe deasupra cât și aceea de dedesubt.

Sfaturi

de: G. I. pantofar în București.

Dlul P. L., Arad. Dv. ne întrebați, că nu s'ar putea lipi altfel tocurile de lemn la ghetete ca și până acuma? Adică să se înșurubeze tocurile dinăuntrul ghetelor. Noi vă răspundem, că în streinătate tocmă invers se face: șurupurile pornesc din tocurile de lemn în ghetete. Prin aceasta metodă se câștigă mai multe avantagii: Dar ca să aplicăm această metodă, avem nevoie de calapoade speciale, cari au scobituri corespunzătoare tocurilor la călcăie: Tocurile, evident, este necesar să fie mai întâi bine lipite.

Dlul F. T. București. Ne întrebați, că la încălțămintele de lack se reclamă vre-o muncă specială și că lucrul se poate socoti mai scump, decât la încălțămintele de box și chevreaux? Vă răspundem: de calitatea lackului depinde foarte mult, dar lucrul costă tot atâta, ca și la cele de chevreaux sau box. Dar costul depinde întotdeauna de calitatea lackului și de a lucrătorului.

Dlul G. J. Salonta. Ne întrebați dacă este potrivit să vă transformați calapoadele, cari de 20 de ani vi-s'au aglomerat în atelier, ori este mai potrivit să vă cumpărați altele noi? Noi vă răspundem, că nu se rentează, ca să vă transformați vechile calapoade, pentru că cu transformările, cari nu reușese întotdeauna, se fac tot atât de mari spese, ca și cu cumpărarea unor noi. Cumpărați-vă, deci calapoade noi și moderne, cari din cauza concurenței, acum nu sunt scumpe. Iar cu calapoadele vechi faceți foc!

System in der Arbeit

Ubel handelt der Fachgenosse, der die Anderen stets mit Ratschlägen versieht, denn er erhält stets die Antwort, dass wir keine Ratschläge, sondern Arbeit und Verdienst haben wollen. Es wäre aber ein schlechter Wirt, der einen ganzen Korb voll Äpfel auf den Mist werfen würde, nur deshalb weil die oberen faul sind. Wahrlich, auch der gute Rat hat schon oft geholfen. Der Mensch hat Einfälle, doch ist in seiner Arbeit keine Ordnung, kein System, so kann er auch die beste Idee nicht verwirklichen. Er will mit dem Zeitgeist mitgehen, doch nachdem sein Hirn nicht an Ordnung gewöhnt ist, bleibt er zurück. Eine andere Zukunft öffnet sich dem, der Schritt für Schritt vordringt, seine Taten schliessen sich wie Kettenglieder aneinander, jede kleinste Tat zeigt Ordnung und System. Dieser Mann ist lebensfähig! Fachgenossen leget System in Euere Arbeit!

„DACIA“ uzine de piele S. A., Cluj

Kitüntetés. Luca Biris, eluji cipész mestert Ófelsége a király, illetve minisztériuma 220—933. szám alatt a Meritul Comercial si Industrial első osztályával tüntette ki. A Cizmaria si Pantofaria ugy saját, mint a romániai cipésziparosság részéről gratulációját fejezi ki Biris szaktársnak. Az elismerés ezen jele megérdemelten érte a kitüntetettet és reméljük, hogy még számos kellemes meglepetés fogja őt felsőbb helyről érni. Jövő számunkban Biris szaktársnak tárgyilagos és az előző évek munkájára is visszatekintő cikkét fogjuk lapunkban leközzölni.

Ipari szövetkezetet alakítottak a szatmári cipészek. Tartós előmunkák eredményeként könyvelhető el, hogy a szatmári cipésziparosok VICTORIA cég alatt ipari szövetkezetbe tömörültek. A vállalat három osztállyal indul meg, vagyis engroszban szerzik be a nyersanyagokat. hét-nyolc csoportban termelnek és végül árucsernokot nyitnak. Az elnökség megválasztott tagjai: Román F., Rajz J., Grosz S., Ioan Ghita. A felügyelőbizottság elnöke Klánicza László.

A deflációs politika elleni tiltakozó gyűlésre gyűltek össze Szatmár vezető iparosai és kereskedői, a Csizmadia Ipartársulat nagytermében. A csizmadia iparosság nevében Gyüre Lajos, elnök szólalt fel, összehasonlítva a konjunktúra borgőzös napjait, a mai súlyos időkkel. „Az adóságok fetőjébe akkor estünk — mondta Gyüre elnök — amidőn könnyelmű fejjel egyre-másra vetünk hitelbe, 30—40 százalékos kamattal mellett igénybe, hogy fölépítsük azokat a légvárakat, amelyek most sorban dőlnek össze. Mindent rózsaszín szemüvegen át láttunk és nem vetettünk számot a valósággal. Akkor nem tudtuk a pénzértékelni, legyen az tehát ismét oly értéktelen, hogy megszabadulhassunk adósságainktól.“ A nagygyűlés viharos tapssal honorálta Gyüre elnök lendületes és iránytadó szavait.

Bata visszavonul Németországból. A németországi Batafiókok majdnem kivétel nélkül veszteséggel zárták a 1932. évet. A német szolidaritás példát mutatott ezzel és kifejezésre juttatta a modern emberek azon gondolkodását, hogy inkább ügyeljen az ember a jó minőségre, még ha valamivel többet kell is fizetnie és ne vásárolja azt a cipőt, amelynek egyedüli csábító hatása, hogy olcsó.

A brassói bőrbeszerzési szövetkezet részvénytársasággá alakult. A brassói lábbelikészítők bőrbeszerzési szövetkezte, amely a múlt év közepén részvénytársasággá alakult át, a napokban készi-

tette el mérlegét. Az üzlet gyönyörű eredményeket mutatott és a további fejlődéshez minden kilátás megvan. A vállalat Dáner Lajos elnök igazgatása mellett és Klein S. vezetése alatt áll. Klein 40 éve, mint volt önálló bőrkereskedő és bőrgyáros elég nagy tapasztalatokra tett szert és így a szakmát nem lepi meg, hogy a vezetése alatt álló vállalat eredményeket produkál. A brassói bőrdetailisták és a lábbelikészítők üzlete között a legnagyobb egyetértés uralkodik. Mindegyiknek megvan a maga vevőköre.

A cipőmagnások alkonya. Franciaország egyik legnagyobb koncernje, az ugynevezett OUSTRIC, amelyben részesek voltak az Ehrlich fivérek is megbukott. Ez a koncern a francia cipőtermelésnek háromnegyed részét tartotta kezében, de érthető, hogy a vezetők nem abban esuesosódtak a gondolatai, hogy a közönséget minél olcsóbb és minél tartósabb cipőkkel lássa el, hanem hogy minél nagyobb haszonhoz jusson. Ebben, a pénz utáni hajszában azután Oustric egyre-másra követte el a szélhámosságokat, mignem a rendőrség letartóztatta. A koncern bukása óta a francia kisiparosság szemmeláthatóan jobb helyzetbe jutott. Ez a sorsa az árutakon járó embereknek.

Egykor és most. A régi Rómában a cipőiparosok céhe 7200 tagot számolt, ezek öt és fél nap alatt 7200 pár cipőt állítottak elő. Ma 7200 munkás egy modern gyárban ugyanezen idő alatt 595.000 pár cipőt termel. Kell-e kutatnunk a munkanélküliségnek okát?

Választás Kongóban. Az afrikai Kongo államból jelenti tudósítónk: „Az itteni Bim-Bam-Bo törzs három napon keresztül a legizgalmasabb pártharcokat vívta. Törzsfőnök-választás volt. A viták annyira elfajultak, hogy a párttagok minden modorról és illemről megfélemedkezve, kikereszték az őserdőből a legcsunyább majmokat és nagy betűkkel, az ártatlan állatok hátára, az ellenpárt vezérének nevét írták. A környéken már nincs egy fa sem, amelynek kérgébe ne véstek volna jelszavakat. Mindez a mai napig tartott. Ma ugyanis a népnek a jelöltek be kellett mutatkozzanak és ezen alkalommal mindegyik vagyónának legszebbjét fölmutatta és tehetségének valamely módon jelét adta. A törzsfőnök Hen-Dri-Ko lett. Ő nem hozott magával ezeryi kincset, beszédet sem tartott, csak elhaladt a nép szemel előtt, könnyedén, üdén, mint egy fiatal Isten. A tetszés moraja nőttön-nőtt és végül mindenki izgalommal követelte: mi az oka annak, hogy járása olyan, mint a gazelláé és tartása, mint az oroszlané? Hen-Dri-Ko erre messze hallható hangon így válaszolt a népnek: — Nagy a világ fekete testvéreim, sokat is láttam belőle, de eredményeim csuespontja ez a cipő, melynek talpa Miess bőrből készült.

Panasza van? Jögtalánságot szenved?

Forduljon a CIZMARIA si PANTOFARIA-hoz.

Untergang der Schuhmagnaten. Der grösste Konzern Frankreichs, der sogenannte **Oustric**-Konzern, dessen Teilhaber auch die Brüder Ehrlich waren, ist falliert. Dieser Konzern hielt den überwiegenden Teil der französischen Schuhproduktion in seinen Händen, es ist aber auch verständlich, dass er nicht bemüht war dem Volke je billigere und dauerhaftere Schuhe zu bieten, sondern nur darnach trachtete je grösseren Nutzen zu erzielen. In diesem Drange nach dem Geld wurden dann die verschiedensten Hochstapeleien verübt, bis die Führer ihr verdientes Los, das Zuchthaus erhielten. Seit dem Untergange dieses Konzerns verbesserte sich die Lage des französischen Kleingewerbes zusehends. Dies ist das Schicksal auf Schleichwegen schreitender Menschen.

Bata's Rückzug aus Deutschland. Die deutschen Bata-Filialen haben das Jahr 1932 sozusagen ohne Ausnahme mit Verlust geschlossen. Die deutsche Solidarität hat somit ein Beispiel geboten und gleichzeitig die Denkweise des modernen Menschen zum Ausdruck gebracht, der ohne Rücksicht auf den Preis, die gute Qualität bevorzugt. Man muss eben nicht solche Schuhe kaufen, deren einziger Vorteil der billige Preis ist.

Einst und jetzt. Im alten Rom zählte die Schuhmachergilde 7200 Mitglieder. Diese erzeugten binnen 5½ Tagen 7200 Paar Schuhe, Heute erzeugen 7200 Arbeiter in einer modernen Fabrik in der selben Zeit 595.000 Paar Schuhe. Sollen wir auch weiter nach der Ursache der Arbeitslosigkeit fragen?

Industrielle Genossenschaft Satmarer Schuhmacher. Nach reiflicher Vorbereitung haben die Satmarer Schuhmacher unter dem Namen „Victoria“ eine Industrielle Genossenschaft gebildet. Die Unternehmung umfasst drei Abteilungen und zwar: die Lederbeschaffung, die Erzeugung in 7—8 Gruppen und die Verkaufshalle. Direktionsmitglieder sind: F. Roman, J. Rajz, S. Grosz und J. Ghita. Vorsitzender des Aufsichtsrates ist L. Klánicza.

Die Kronstädter Lederbeschaffungsgenossenschaft in eine Aktiengesellschaft umgestellt. Die Lederbeschaffungsgenossenschaft Kronstädter Schuhmacher, welche im Laufe des vergangenen Jahres in eine Aktiengesellschaft umgestellt wurde, hat ihre Bilanz in diesen Tagen zusammengestellt. Der Erfolg kann unbedingt glänzend genannt werden, so dass zur Weiterentwicklung der Unternehmung die beste Aussicht vorhanden ist. Die Unternehmung steht unter Leitung des Präsidenten Ludwig Dáner, während S. Klein die Geschäfts-

führung versieht. Klein hatte im Verlaufe seiner vierzigjährigen Tätigkeit als selbständiger Kaufmann und Lederfabrikant hinreichende Gelegenheit Erfahrungen zu sammeln, so dass es überhaupt nicht wunderlich ist, dass eine Unternehmung unter seiner Leitung schöne Erfolge aufweisen kann. Zwischen den Lederdetailhändlern und der Beschaffungsunternehmung der Schuhmacher herrscht die schönste Eintracht, jeder hat seinen gesonderten Käuferkreis.

Eine Kundgebung gegen die Deflationspolitik hat in Satmar unter Teilnahme sämtlicher Gewerbetreibenden und Kaufleuten der Stadt macherinnung stattgefunden. Im Namen der Tschismenmacher ergriff Präsident Ludwig Gyüre das Wort, indem er die weinseligen Tage der Konjunkturzeit mit den gegenwärtigen schwierigen Verhältnissen verglich. „Wir verfielen dann dem Sumpfe der Schulden — sagte Präsident Gyüre — als wir Tag für Tag kauften und 30—40% Zinsen zahlten, nur um diejenigen Luftschlösser aufzubauen, welche jetzt unrettbar zusammenbrechen. Wir sahen die Welt in rosigem Lichte und rechneten nicht mit den Tatsachen. Seinerzeit konnten wir eben das Geld nicht schätzen — möge es also wieder so wertlos sein wie es war, dass wir uns unserer Schulden entledigen können.“ Die Versammlung zollte der lebhaften und richtunggebenden Ansprache des Präsidenten Gyüre stürmischen Beifall.

Wahl im Kongo.

Aus dem afrikanischen Kongo meldet unser Berichterstatter: „Unter dem hiesigen Bim-Bambo Stamme wüteten drei Tage hindurch wilde Parteikämpfe. Der Grund dieser Kämpfe war die Häuptlingswahl. Die Gegensätze verschärfen sich derart, dass die Parteigänger jeder guten Sitte vergessend die hässlichsten Uraffen dazu verwendeten, um die Namen der gegnerischen Partiführer auf deren Rücken zu schreiben. Jeder Baum der Umgebung trägt bereits Lösungsworte der verschiedenen Parteien.“

All dies dauerte bis zum heutigen Tage. Nach altem Brauch mussten sich nämlich die Kandidaten heute dem Volke vorstellen, bei welcher Gelegenheit jeder Häuptlingsanwart sein Reichtum und seine Fähigkeiten kundgab. Zum Häuptling wurde aber Hen-Dri-Ko gewählt. Er konnte keine Schätze aufweisen, schwang keine Rede, buhlte nicht um die Gunst des Volkes. Er schritt nur vor dem Volke, frisch und leicht, wie ein junger Gott. Das Beifallsgemurmel wuchs von Moment zu Moment, schwoll an zu einstimmigen Heilrufen und die Wahl war entschieden. Gleichzeitig aber erhob sich auch eine Frage und einer regte den anderen an zu erkunden: wie sei es, dass sein Gang der der Gazelle und seine Haltung die des des Löwen sei? Hen-Dri-Ko antwortete nicht mit Worten, sondern hielt seine Schuhe hoch, alles drängte um ihn und von Mund zu Mund ging die Kunde: PALMA der Absatz und OKMA die Sohle.

Tanácsadó

Rovatvezető: G. I. Bukarest.

P. L. Arad. Ön kérdezi, hogy nem lehetne-e más módon a fasarkot a cipőhöz erősíteni, csak az eddig ismert metódussal, vagyis hogy a cipőből induljanak ki a csavarok bele a sarokba? Válaszunk, hogy külföldön igen helyesen és előszere-ttel ennek az eljárásnak fordítottját alkalmaz-zák. A csavarmentes szeg ugyanis a fasarokból indul ki és belemegy a cipőbe. Ez a mód több előnyt jelent. Szükséges azonban hozzá, hogy spe-ciális kaptafát alkalmazunk, olyat, amelyik a saroknak megfelelő helyen üregekkel bír. Termé-szetesen jó ragasztószerrel kell a sarkot előbb odaerősíteni.

F. T. Bucuresti. Arra a kérdésre, hogy a lakk-cipő speciális megdolgozást igényel-e és hogy sza-bad-e az többbe kerüljön, mint a box, vagy sevró-cipő munkája, válaszunk a következő: Természe-tes, hogy a lakk minőségétől igen sok függ, azon-ban az egyes munkák a cvikkolásnál és auszpucc-nál ugyanazok. Véleményünk tehát az, hogy a lakkcipő előállítására nem szabad többbe kerüljön, mint a más anyagból való. Egyedül a munkástól és a lakk minőségétől függ a költség nagysága.

G. J. Salonta-M. Kérdezi, hogy átalakíttassa-e kaptafáit, amelyek már husz év óta fölgyltek műhelyében, vagy pedig vegyen újakat? Bizony a gyakorlat azt igazolja, hogy nem érdemes a kaptafákat alakíttatni, mert amellett, hogy azok nem mindig sikerülnek olyan mértékben, mint azt kívánjuk, a költségek is egészen megközelítik az új kaptafa árát. Vegyen szaktárs inkább új kap-tafát, az ma már a nagy konkurencia miatt nem nagyon drága, a rossz kaptafákkal pedig fűtsön be egy havas vasárnapon.

Főmentették Szabó Danit a boszorkányság vádjá alól.

Ebben a szenzáció nélküli világban, mint fu-tótűz terjedt el az a hír, Szabó Dani csizmadiát, szaktársai indítványára bíróság elé állították. A csizmadia-iparosok között voltak olyanok, akik nem törődve a világ haladásával, egyenesen bo-szorkánysággal vádolták meg Szabó Danit. Elva-kultan bujtogattak ellene, mert nem érték fői észszel, hogyan lehetséges, hogy Szabó Dani olyan csizmát készít, amelyben télviz idején nap-hosszat lehet járkalni, mégsem ázik át és a csiz-ma bőre félév után is ugyanolyan finom, mint tiszta új állapotban. Ez csak kuruzslás lehet.

Szabó Dani a bíróság előtt büszkén állta a sok sötét tekintetet és így válaszolt: „Nem bá-nom, tudja meg az egész világ, hogy én a csiz-mát Schmöll vízhatlan bőrszírral kezelem, és az se maradjon már titok, hogy a Schmöll paszta minden bőrt legjobban konzervál.

Ön halad a korrall,

Olvassa a CIZMARIA si PANTOFARIA-t.

Bálint mester cipésműhelye

(Második közlemény.)

Az öreg cipész magában gondolta, hogy el-végre az ő felesége, a Mari néni messze tul-szárnyalja ezt a nagyságos asszonyt, gondolá-tainak azonban nem mert hangosan kifejezést adni.

— Két hete, — folytatta az asszony, — vet-tem ezt a cipőt a gyereknek és látja a sarka már elkopott és erre a férjem azt mondja, hogy rongyos. De tudom, nem azért haragszik, hanem mert megfenyítettem a gyereket, a férjem pedig elkényezteti. A Laci sokat ugrál, nyugtalan ter-mészet, nevelni kell.

Azonnal le is vettette Lacival a cipőt és átadta Bálint mesternek, hogy azt valami tar-tós anyagból hozza rendbe.

Bálint mester hazasietett, hogy új kundsajt-ját megelőbb kielégítse.

Bálint mester belekapcsolódik az idők ritmusába.

Az asszony megint perlekedett:

— Most pedig Bálint, erre a sarokra egy könnyű flekket fogsz tenni, föléje a híres Pal-ma cipősarkot.

A mai időkben új módok szerint az új idők új anyagokat hoznak ki, amelyek jobbak, tartósab-bak és olcsóbbak a régienél. Bálint, ide figyelj, látod ez az amit olvastam: mindenkinek be kell kapcsolódnia az új idők ritmusába.

Bálint nem értette ugyan meg az asszony szavát, de úgy gondolta, hogy mégis csak jó lesz az asszonyra hallgatni. Bement a bőrkereskedés-be és hozott eredeti, hamisítatlan Palma cipősar-kot. Amikor az elkészült cipőt az asztalra tette, az asszony örömmel szemlélte a tetszetős, új cik-ket.

(Folytatjuk a következő számban.)

Pompás divatlapokat a Cizmaria si Pantofaria könyvosztályánál Cluj, Str. A. Muresanu 11 kaphat.

ZUDOR JÁNOS
FABRICA DE PIELE, CLUJ
Telefon: 12-10.
Gyártási cikkek: „Rendor“ speciális feke-te Boxcalf és Mastbox SAS védjeggyel.

PALMA OKMA a jövő titka!

Meseriașul bun folosește numai

R A Ș P I L E

de marcă „PAP”, se găsește în toate magazinele de piele.

Minden jó szakember csak „P A P”-féle

FARESZELŐT

használ. Kapható minden bőrüzletben.

Vegészeti gyár **ESTASUN** Chemische Fabrik
ORADEA, STRADA BEOGRADULUI 48.